

ORGAN INSTYTUTU ZACHODNIEGO

P
RZEGLĄD

ZACHODNI

POZNAŃ • 1968 • NR

1

Przegląd Zachodni, nr 1, 1968

Instytut Zachodni

PRZEGLĄD ZACHODNI

DWUMIESIĘCZNIK

SPIS TREŚCI

ARTYKUŁY

	Str.
<i>J. Krasuski</i> , Polityka Francji wobec Niemiec w latach 1945—1949	1
<i>L. Pastusiak</i> , Reorientacja polityki USA wobec Niemiec	11
*	
<i>J. Gilas</i> , Zachodnioeuropejska współpraca w zakresie wykorzystania energii jądrowej a zagadnienie bezpieczeństwa zbiorowego	31

MATERIAŁY

<i>P. Stawecki</i> , Mniejszość niemiecka w Polsce w latach 1918—1936 w świetle ekspertyzy polskiej z 1936 r.	46
<i>T. Białecki</i> , Ludność niemiecka na Pomorzu Zachodnim w 1945 roku	61
*	
<i>J. Bartosik</i> , Zmiany w strukturze zawodowej NRF na tle rozwoju „gospodarki usługowej”	82

PRZEGLĄDY I KOMENTARZE

<i>R. Ławniczak</i> , EWG i Atlantycka Strefa Wolnego Handlu (AFTA) — alternatywa dla Wielkiej Brytanii	97
<i>T. Krajczycki</i> , Polityka Niemieckiego Banku Federalnego w okresie recesji 1966—1967	107
<i>T. Cieślak</i> , Hitlerowska publikacja o obozie koncentracyjnym w Oranienburgu i wspomnienia von Schiracha	115
<i>M. Jaśkowski</i> , Działalność kulturalna i informacyjno-propagandowa NRF w USA	118

OCENY I OMÓWIENIA

Jerzy Krasuski, Stosunki polsko-niemieckie 1871—1939 (omów. <i>G. Labuda</i>)	130
Deutschland und Polen 1772—1945 (omów. <i>G. Labuda</i>)	132
Rządy hitlerowskie w Krakowie (omów. <i>J. Marczewski</i>)	134
Stanisław Pigoń, Wspominki z obozu w Sachsenhausen (1939—1940) (omów. <i>W. Tomaszewski</i>)	137
*	
Bibliographie des deutschen Schrifttums zum Völkerrecht, 1945—1964 (omów. <i>P. Lippóczy</i>)	139
Antoni Czubiński, Rewolucja 1918—1919 w Niemczech (omów. <i>J. Krasuski</i>) :	141

- 1961. Tübingen 1965, J. C. B. Mohr,, 161 ss. Kieler Studien. 69.
- Upaństwowienie i odbudowa przemysłu w Polsce (1944—1948) *Materiały źródłowe* [oprac.] H. Jędruszczyk. T. 1. Warszawa 1967. Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 349 ss.
- Wannenmacher Walter, *Der geduldet Kapitalismus. Wesen und Wege der Wirtschaft in West und Ost*. Düsseldorf 1964, Droste Verlag 248 ss.
- Zeitler Gerhard, Pahlke Jürgen, *Konjunkturelle Stabilität als wirtschaftspolitische Aufgabe*. Tübingen 1962, J. C. B. Mohr, 170 ss.
- Zieliński Henryk, *Charakterystyka rozwoju rolnictwa w województwie katowickim*. Katowice 1967, 175 ss. Śląski Instytut Naukowy w Katowicach.
- Kultura, nauka**
- Baltzer Armin, *Philosoph oder Prophet? Oswald Spenglers Vermächtnis und Voraussagen. Gesamtausgabe*. Neheim-Hüsten 1962, Verlag für Kulturwissenschaften, 279 ss.
- Barnard F. M., *Hender's Social and Political Thought. From Enlightenment to Nationalism*. Oxford 1965, Clarendon Press, 189 ss.
- Daval Roger, *Histoire des idées en France*, Paris 1965, Presses Universitaires de France, 128 ss.
- Falęcki Tomasz, *Niemieckie szkolnictwo mniejszościowe w województwie śląskim w latach 1937—1939*. Katowice 1967, 47 ss. Śląski Instytut Naukowy w Katowicach.
- Heimendahl Eckart, *Dialog des Abendlandes. Physik und Philosophie*. München 1966, List, 255 ss.
- Heissenbüttel Helmut, *Über Literatur*. Olten 1966, Walter-Verlag, 247 ss.
- Kozielek Gerard, *Das dramatische Werk Zacharias Werners*. Wrocław 1967, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 360 ss.
- Naumann Friedrich, *Werke*. Köln und Opladen 1964. Bd. 3: *Schriften zur Wirtschafts- und Gesellschaftspolitik*, 563 ss. Bd. 4: *Schriften zur Parteiwesen und zum Mitteleuropaproblem*, 1041 ss. Bd. 5: *Schriften zur Tagespolitik*, 770 ss.
- Nossack Hans Erich, *Die schwache Position der Literatur. Reden und Aufsätze*. Frankfurt am Main 1966, Suhrkamp Verlag, 177 ss.
- Oberschall Anthony, *Empirical Social Research in Germany 1848—1914*, Paris 1965, Mouton & Co, 153 ss.
- Popper Karl R., *Das Elend des Historizismus* (tłum. z ang.). Tübingen 1965, J. C. B. Mohr, 132 ss.
- Reiss Hans, *Politisches Denken in der deutschen Romantik*. Bern 1966, Francke-Verlag, 96 ss.
- Reszler André, *Le national-socialisme dans le roman allemand contemporain (1933—1958)*. Genève 1966, Librairie Droz, 157 ss.
- Schieder Theodor, *Geschichte als Wissenschaft. Eine Einführung*. München—Wien 1965, R. Oldenburg, 288 ss.
- Skibiński Stanisław, *Szkolnictwo wyższe i placówki naukowo-badawcze województwa katowickiego w Polsce Ludowej*. Wyd. 2. Katowice 1967, 151 ss. Śląski Instytut Naukowy w Katowicach.
- Stan i potrzeby badań nad dziejami Częstochowy i regionu częstochowskiego. *Materiały z sesji naukowej...* Katowice 1967, 139 ss. Śląski Instytut Naukowy w Katowicach.
- Weizsäcker Carl Friedrich von, *Gedanken über unsere Zukunft. Drei Reden*. 2. Aufl. Göttingen 1967, Vandenhoeck & Ruprecht, 78 ss.

	Str.
Widerstand und Erneuerung. — Der deutsche Widerstand gegen Hitler. — Bernd-Jürgen W e n d t, München 1938. England zwischen Hitler und Preußen (omów. <i>J. Kozeński</i>)	144
Nationalismus in Germanistik und Dichtung (omów. <i>H. Orłowski</i>)	148
Die Bundesrepublik Deutschland heute — Kulturelles Leben (omów. <i>M. Boral</i>)	152

*

Narody Zarubieżnoj Jewropy (omów. <i>A. Posern-Zieliński</i>)	153
--	-----

*

Hieronim Rybicki, Partie i stronnictwa polityczne na Pomorzu Za- chodnim w latach 1945—1947 (omów. <i>M. A. Spychalski</i>)	157
Bolesław M a r o s z e k, Kształtowanie się nowego społeczeństwa w wo- jewództwie gdańskim w latach 1945—1964 (omów. <i>A. Brencz</i>)	158

*

Jakub Bart-Cišinski, Wybór poezji (omów. <i>T. S. Wróblewski</i>)	160
Frido Mětšk, Bjerduški, Wubrana lyrika a proza (omów. <i>F. Szymiczek</i>)	163

Z KRONIKI NAUKOWEJ

<i>Z. Kaczmarczyk</i> , Dziesięciolecie Instytutu Spraw Międzynarodowej Po- lityki i Ekonomii w Pradze	165
<i>J. K.</i> , Konferencja naukowa z okazji 20-lecia Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych	166
<i>M. Gruchmanowa</i> , Międzynarodowy łużycki kurs wakacyjny	167
<i>C. Janus</i> , Tysiąc lat Wolina	168

ZAPISKI BIBLIOGRAFICZNE

Ziemie Zachodnie, Niemcy (zestawili: <i>W. T., Z. M., M. W.</i>)	170
---	-----

Z KRONIKI INSTYTUTU ZACHODNIEGO

Udział IZ w dekadzie książki polityczno-społecznej. — Sesja naukowa TRZZ. — Posiedzenie Komitetu Redakcyjnego PZ. — Zebranie pracowników IZ. — Udział w pracach koszalińskiej Rady Nauko- wej. — Odznaczenia. — Odczyt. — Wizyty gości zagranicznych w IZ	175
--	-----

KSIĄŻKI NADESLANE I NABYTKI BIBLIOTEKI IZ

KOMITET REDAKCYJNY

Gerard Labuda — przewodniczący, *Zdzisław Kaczmarczyk*, *Władysław Mar-
kiewicz* — zastępcy przewodniczącego, *Antoni Władysław Walczak* — redak-
tor, *Władysław Tomaszewski* — sekretarz redakcji, *Janusz Deresiewicz*,
Zygmunt Dulczewski, *Witold Jakóbczyk*, *Jerzy Krasuski*, *Zdzisław Nowak*,
Janusz Pajewski, *Czesław Pilichowski*, *Kazimierz Piwarski*, *Karol Marian*
Pospieszalski, *Janusz Rachocki*, *Michał Szczaniecki*, *Mieczysław Suchocki*,
Jan Wąsicki, *Stanisława Zajchowska* — członkowie.

Korektorzy: *Monika Dziarnowska*, *Janina Szymańska*

Nakład 1331. Ark. wyd. 17, druk 11,5. Oddano do składania 14 XII 1967. Druk ukończono
w lutym 1968 r. Papier druk. sat. kl. V, 70×100 65 g. Zamówienie 661/32. S-11. Cena zł 30,—

DRUKARNIA UNIwersytetu im. ADAMA MICKIEWICZA — POZNAŃ, ULICA FREDRY 10

WARUNKI PRENUMERATY

Prenumeratę na kraj przyjmują urzędy pocztowe, listonosze oraz Oddziały i Delegatury „Ruch”.

Można również dokonywać wpłat na konto PKO Nr 122-6-211831, Przedsiębiorstwo Upowszechnienia Prasy i Książki „Ruch” w Poznaniu, ul. Zwierzyniecka nr 9.

Prenumeraty przyjmowane są do 10. dnia miesiąca poprzedzającego okres prenumeraty.

Cena prenumeraty
półrocznie — zł 75.—
rocznie — zł 150.—

Prenumeratę na zagranicę, która jest o 40% droższa — przyjmuje Biuro Kolportażu Wydawnictw Zagranicznych „Ruch” Warszawa, ul. Wronia 23, tel. 20-46-88, konto PKO Nr 1-6-100024.

Egzemplarze numerów zdezaktualizowanych można nabywać w Przedsiębiorstwie Upowszechnienia Prasy i Książki „Ruch” Oddział Rejonowy Poznań Wschód, ul. Żydowska 2/3, Nr konta 1221-6-282 NPB IV O/M.

PRZEGLĄD
ZACHODNI

D W U M I E S I Ę C Z N I K

ROCZNIK XXIV
R O K 1 9 6 8

TOM I
(nr 1-2)

POZNAŃ
INSTYTUT ZACHODNI
1 9 6 8

BP/1000

SPIS TREŚCI TOMU I ZA ROK 1968

ARTYKUŁY

Drabowski Eugeniusz, Zabielski Kazimierz, Stanowisko NRF w kwestii reformy systemu walutowego w kapitalizmie	230
Gilas Janusz, Zachodnioeuropejska współpraca w zakresie wykorzystania energii jądrowej a zagadnienie bezpieczeństwa zbiorowego	31
Krasuski Jerzy, Polityka Francji wobec Niemiec w latach 1945—1949	1
Nowak Zdzisław, Rola państwa w rozwoju gospodarczym	183
Pastusiak Longin, Reorientacja polityki USA wobec Niemiec	11
Puchalski Tadeusz, Warunki bytowe ludności krajów europejskich	207
Zabielski Kazimierz, zob Drabowski E.	

MATERIAŁY

Bartosik Jerzy, Zmiany w strukturze zawodowej NRF na tle rozwoju „gospodarki usługowej”	82
Białecki Tadeusz, Ludność niemiecka na Pomorzu Zachodnim w. 1945 r.	61
Jaśkowski Marian, Emigracja niemiecka do Stanów Zjednoczonych	250
Stawecki Piotr, Mniejszość niemiecka w Polsce w latach 1918—1936 w świetle ekspertyzy polskiej z 1936 r.	46
Wolff Anna, Społeczeństwo Wielkopolski wobec spraw Górnego Śląska w okresie międzywojennym	269

PRZEGLĄDY I KOMENTARZE

Cieślak Tadeusz, Hitlerowska publikacja o obozie koncentracyjnym w Oranienburgu i wspomnienia von Schiracha	115
Janicki Lech, Nowa konstytucja Niemieckiej Republiki Demokratycznej (projekt i uchwalenie)	290
Jaśkowski Marian, Działalność kulturalna i informacyjno-propagandowa NRF w USA	118
Jaśkowski Marian, Stosunki zachodniemiecko-amerykańskie (lipiec—grudzień 1967 r.)	335
Krajczyk Tadeusz, Polityka Niemieckiego Banku Federalnego w okresie recesji 1966—1967 r.	107
Ławniczak Ryszard, EWG i Atlantycka Strefa Wolnego Handlu (AFTA) — alternatywa dla Wielkiej Brytanii	97
Sobczak Janusz, Na Zachodzie o granicy na Odrze i Nysie	307

OCENY I OMÓWIENIA

Kozeński Jerzy, Stosunki polsko-czechosłowackie w najnowszych publikacjach	356
Labuda Gerard, Nonkonformistyczna synteza dziejów Niemiec (Golo Mann, Deutsche Geschichte des 19. und 20. Jahrhunderts)	346
Bart-Cišiński Jakub, Wybór poezji (omów. Tadeusz S. Wróblewski)	160
Batowski Henryk, Pierwsze tygodnie wojny. Dyplomacja zachodnia do połowy września 1939 r. (omów. Piotr Godlewski)	369

Bibliographie des deutschen Schrifttums zum Völkerrecht, 1945—1964 (omów. Piotr Lippóczy)	139
Czubiński Antoni, Rewolucja 1918—1919 w Niemczech (omów. Jerzy Krasuski)	141
Deutschland und Polen 1772—1945 (omów. Gerard Labuda)	132
Die Bonner Ostpolitik (omów. Antoni W. Walczak)	381
Die Bundesrepublik Deutschland heute — Kulturelles Leben (omów. Michalina Boral)	152
Grot Zdzisław, Pruska polityka narodowościowa w północnym Szlezwiku, 1864—1920 (omów. Jerzy Marczewski)	365
Kasuski Jerzy, Stosunki polsko-niemieckie 1871—1939 (omów. Gerard Labuda)	130
Loewy Ernst, Literatur unterm Hakenkreuz. Das Dritte Reich und seine Dichtung (omów. H. Orłowski)	373
Marczewski Jerzy, Narodowa Demokracja w Poznańskim 1900—1914 (omów. Witold Jakóbczyk)	385
Markiewicz Stanisław, Spadkobiercy krzyżackich tradycji (omów. Marek Baumgart)	378
Maroszek Bolesław, Kształtowanie się nowego społeczeństwa w województwie gdańskim w latach 1945—1964 (omów. Andrzej Brencz)	158
Mětsk Frido, Bjerduški, Wubrana lyrika a proza (omów. Franciszek Szymiczek)	163
Narody Zarubieżnej Jewropy (omów. Aleksander Posern-Zieliński)	153
Nationalismus in Germanistik und Dichtung (omów. Hubert Orłowski)	148
Pigoń Stanisław, Wspominki z obozu w Sachsenhausen (omów. Władysław Tomaszewski)	137
Rybicki Hieronim, Partie i stronnictwa polityczne na Pomorzu Zachodnim w latach 1945—1947 (omów. Marian A. Spychalski)	157
Rządy hitlerowskie w Krakowie (omów. Jerzy Marczewski)	134
Sadaż Bolesław, Społeczne problemy zawodu nauczyciela. Nauczyciel—zawód—środowisko (omów. Andrzej Brencz)	390
Skowroński Andrzej, Polska a problem Niemiec 1945—1965 (omów. Antoni Czubiński)	371
Widerstand und Erneuerung. — Der deutsche Widerstand gegen Hitler. — Bernd — Jürgen Wendt; England zwischen Hitler und Preussen (omów. Jerzy Kozeński)	144
Wąsicki Jan, Prowincja Grenzmark Posen-Westpreussen 1918—1933 (omów. Janusz Sobczak)	363
Z badań socjologicznych na Pomorzu Zachodnim w latach 1960—1964 (omów. Monika Leonowicz)	386

ZAPISKI BIBLIOGRAFICZNE

Ziemie Zachodnie, Niemcy, Problematyka niemiecka w piśmiennictwie polskim (Zestawili: ZM., MM., HD., WT., MW)	170, 393
---	----------

Z KRONIKI NAUKOWEJ

B. J., Współpraca Instytutu Zachodniego z placówkami naukowymi czechosłowackimi w zakresie badania współczesnego kapitalizmu	402
Gruchmanowa Monika, Międzynarodowy Łużycki kurs wakacyjny	167
Janus Czesław, Tysiąc lat Wolina	168
K. J., Konferencja naukowa z okazji 20-lecia Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych	166

Kaczmarczyk Zdzisław, Dziesięciolecie Instytutu Spraw międzynarodowej Polityki i Ekonomii w Pradze	165
Muszyńska Maria, Narada konsultacyjna dotycząca badań nad dziejami okupacji hitlerowskiej ziem „wcielonych” do III Rzeszy	401

Z KRONIKI INSTYTUTU ZACHODNIEGO

Udział IZ w dekadzie książki polityczno-społecznej. — Sesja naukowa TRZZ. — Posiedzenie Komitetu Redakcyjnego PZ. — Zebranie pracowników IZ. — Udział w pracach koszalińskiej Rady Naukowej. — Odznaczenia. — Odczyt. — Wizyty gości zagranicznych	175
Nagroda m. Poznania i woj. poznańskiego. — Posiedzenie KKBN. — Walne zebranie IZ-P. — Odczyt. — Wyróżnienie	405

KSIĄŻKI NADEŚLANE I NABYTKI BIBLIOTEKI IZ

KOMITET REDAKCYJNY

Gerard Labuda — przewodniczący, *Zdzisław Kaczmarczyk*, *Władysław Markiewicz* — zastępcy przewodniczącego, *Antoni Władysław Walczak* — redaktor, *Władysław Tomaszewski* — sekretarz redakcji, *Janusz Deresiewicz*, *Zygmunt Dulczewski*, *Witold Jakóbczyk*, *Jerzy Krasuski*, *Zdzisław Nowak*, *Janusz Pajewski*, *Czesław Pilichowski*, *Kazimierz Piwarski*, *Karol Marian Pospieszalski*, *Janusz Rachocki*, *Michał Sczaniecki*, *Mieczysław Suchocki*, *Jan Wąsicki*, *Stanisława Zajchowska* — członkowie.

Korektorzy: *Monika Dziarnowska*, *Janina Szymańska*